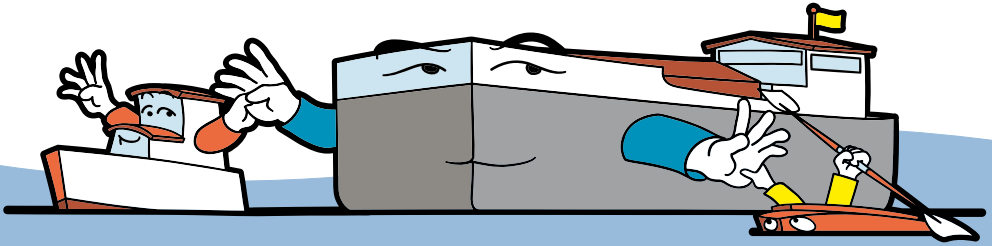

Veilig het water op!

Vaarregels recreatie- en beroepsvaart

Algemeen

- Houd op het vaarwater zoveel mogelijk stuurboordwal (rechterkant) aan. Ook binnen de betonde vaargeul.
- Pas uw koers en snelheid tijdig aan, wanneer u voorrang verleent aan een ander schip. Laat goed zien welke koers u vaart en geef elkaar de ruimte om te manoeuvreren.
- Voorkom gevaarlijke situaties en schade aan andere schepen door alert te zijn op hinderlijke golfslag of zuiging van uw schip. Minder tijdig vaart.
- Een klein schip moet op zijn motor een snelheid van minstens 6 km/uur kunnen behalen op grote wateren, rivieren en kanalen. Daar varen immers ook de binnenvaart en zeevaart.
- Voor de Westerschelde geldt een aanvullende algemene regel. In smalle hoofdvaargeulen voor de zeevaart, zoals in het Nauw van Bath, de Bocht van Walsoorden en in de Sardijngeul en Oostgat voor Vlissingen en Zoutelande, moeten schepen tot 12 meter lengte zoveel mogelijk buiten de hoofdvaargeul varen.
- Grote schepen mogen in sommige situaties aan bakboordwal (aan de linkerkant) varen. Bijvoorbeeld om sterke stroming te ontwijken of bij het invaren van een haven. Wie aan bakboordwal vaart, toont een blauw bord met wit flikkerlicht voor tegemoetkomende vaart. Dit betekent stuurboord op stuurboord passeren. Een klein schip passeert dus zoveel mogelijk aan de zijde van het blauwe bord. Uiteraard als de situatie zich daarvoor leent. Op de Westerschelde, het Kanaal van Gent naar Terneuzen en de Eemsmonding is het blauwe bord niet van toepassing.

Op www.varendoejesamen.nl vindt u meer informatie over 'veilig varen'. En kunt u tevens de informatieve Knooppuntenboekjes downloaden.

De belangrijkste voorrangsregels

De vaarregels staan gedetailleerd beschreven in hoofdstuk 6 van het Binnenvaart Politiereglement.

- Een klein schip (tot 20 meter) verleent altijd voorrang aan een groot schip (langer dan 20 meter). Veerponten, passagiersschepen, sleep- en duwbotten en vissersschepen die in bedrijf zijn, hebben de rechten van 'groot'. Ook als ze korter zijn dan 20 meter (voor uitzonderingen zie het BPR).
- Een schip dat het hoofdvaarwater op wil varen, moet voorrang verlenen aan een schip dat in de betonde vaargeul aan stuurboordzijde van het hoofdvaarwater vaart. Een uitzondering hierop: een schip dat uit een betond nevenvaarwater komt varen. In deze situatie moet een klein schip op het hoofdvaarwater voorrang verlenen aan een groot schip dat van het betond nevenvaarwater komt.
- Een klein motorschip (tot 20 meter) moet voorrang verlenen aan een klein zeilend schip (tot 20 meter) of een roeiboot als hun koersen kruisen en geen van de schepen aan stuurboordwal vaart. Een grote motorboot of een groot zeilschip verleent in deze situatie voorrang aan het schip dat van stuurboord nadert.
- Voor kleine motorschepen onderling geldt: als hun koersen kruisen en geen van de schepen aan stuurboordwal vaart, krijgt het schip dat van stuurboord nadert voorrang.
- Een klein zeilschip met het zeil over bakboord heeft voorrang op een klein zeilschip met het zeil over stuurboord. Varen ze met het zeil over dezelfde boeg, dan moet het loefwaartse schip voorrang verlenen aan het lijwaartse schip.
- Wie vanuit een haven of nevenvaarwater een hoofdvaarwater opvaart dan wel oversteekt, of vice versa, mag andere vaarweggebruikers niet hinderen. Het bord B.9 betekent dat schepen op het hoofdvaarwater altijd voorrang hebben.

- Op de Waal, Neder-Rijn, Lek en het Pannerdensch Kanaal geldt een aanvullende voorrangsregel. Wanneer een afvarend schip wil keren om bijvoorbeeld een haven in te varen, verleent dit schip voorrang aan een opvarend schip dat de haven wil bereiken. Een afvarend schip vaart met de stroom mee, een opvarend schip tegen de stroom in.

Sluizen en beweegbare bruggen

- Voorkom hinderlijke golfslag op de wachtplaatsen wanneer u een sluis nadert of uitvaart of wanneer u een beweegbare brug passeert.
- Schepen moeten de sluis invaren in volgorde van aankomst. Dat geldt ook voor het afmeren op de wachtplaats. Bij sluizen waar de beroeps- en recreatievaart samenkomen, vaart beroepsvaart het eerste de sluis in, tenzij de sluismeester anders aangeeft. Dit gebeurt dan vanuit het oogpunt van veiligheid en vlotheid. Voor recreatievaart geldt hier: wacht met invaren totdat de beroepsvaart de trossen vast en schroeven uit heeft. Houd afstand tot grote schepen. Trossen vast? Schroeven uit!
- Houd rekening met het verval in de sluis en zorg dat u de touwen (landvasten) tijdig kunt laten vieren of aanhalen.
- Vaar vlot door als de brug opengaat. Laat het wegverkeer niet onnodig wachten.

Marifoongebruik

Voor de beroepsvaart is minimaal één marifoon verplicht (soms twee marifoons). De recreatievaart hoeft niet verplicht een marifoon aan boord te hebben. Maar op de grote wateren maakt het gebruik van een marifoon het varen wel een stuk veiliger. Met een marifoon kunt u immers communiceren met de verkeersposten, kustwacht, bedienaars van sluizen en bruggen en andere schepen. Hierbij geldt altijd: houd gesprekken kort en bondig. Wie een marifoon heeft, moet een bedieningscertificaat en het handboek Marifonie aan boord hebben. Oefen regelmatig het gebruik en om in geval van nood snel te kunnen handelen Zie voor nadere informatie:

www.agentschaptelecom.nl

Tips voor de beroepsvaart

1. Goed voorbereid op reis

Wees op de hoogte van bijzonderheden op het te bevaren traject en de weersverwachtingen onderweg. Zorg dat bij slecht weer alles zeevast staat en dat de luiken dicht zijn als u lading aan boord heeft.

2. Dode hoek

Zorg voor een vrij uitzicht om u heen. De dode hoek mag niet langer zijn dan 350 meter.

3. Uitkijk

Zet iemand op de uitkijk op het voorschip als het op de vaarweg druk is met kleine vaartuigen. Ook als u een haven in- of uitvaart, kan iemand op de uitkijk u informeren en zondig waarschuwen.

4. Gebruik blauwe bord

Sommige watersporters kennen de betekenis van het blauwe bord niet. De regels in het BPR en RPR zijn verschillend en voor veel recreatieschippers verwarrend. Houd daar rekening mee en gun de recreatieschipper de stuurboordwal als dat nodig is.

5. Vaart minderen

Minder tijdig uw vaart zodat u kleinere schepen niet hindert of in gevaar brengt.

6. Marifoon

Gebruik de marifoon om onduidelijke en gevaarlijke situaties te voorkomen. Ziet u onregelmatigheden op het water, meld die dan bij de dichtstbijzijnde verkeerspost of een patrouillevaartuig van Rijkswaterstaat. Als een recreatieschipper u oproept, antwoord dan zoals het hoort.

7. Attentiesein bij gevaar

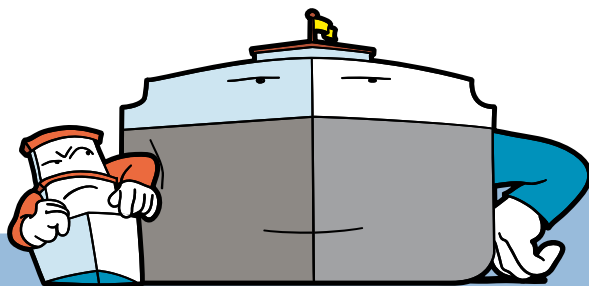
Wijs kleine schepen op gevaar door een lange stoot op de hoorn te geven.

8. Geef elkaar de ruimte

Bij het oplopen en passeren moeten kleine en grote schepen elkaar voldoende ruimte bieden. Wees hoffelijk en geef ook kleine schepen de ruimte!

9. Wees professioneel

U bent een professional en heeft veel ervaring en vakmanschap opgebouwd. Help de recreatievaart bij het samen varen en geef het goede voorbeeld. Denk niet “ze gaan wel opzij”, maar laat watersporters zien hoe het hoort.

Wees hoffelijk en geef ook kleine schepen de ruimte!

Tips voor de recreatievaart

1. Goed voorbereid op reis

Zorg aan boord voor actuele vaarkaarten van de wateren die u gaat bevaren. Blijf op de hoogte van de weersverwachtingen en vaar niet bij slecht zicht of in het donker als het niet nodig is. Zorg dat bij slecht weer alles zeevast staat.

2. Dode hoek beroepsvaart

Beroepsschippers kunnen u soms niet zien door de dode hoek voor hun schip. Die kan maar liefst 350 meter zijn. Ofwel, drie voetbalvelden achter elkaar! Pas uw koers en snelheid zo aan dat u buiten de dode hoek blijft. Als u de stuurhut van het schip kunt zien, kan de schipper u ook zien!

3. Duidelijke koers

Laat met uw koers duidelijk zien wat u van plan bent. Steek het vaarwater of de vaargeul zo snel mogelijk over. Dat doet u door zo veel mogelijk in een rechtlijn van de ene naar de andere kant te varen.

4. Regels blauwe bord

Wanneer een schip een blauw bord met wit flikkerlicht voert, passeer dan bij voorkeur aan de zijde van het blauwe bord. Uiteraard als de verkeerssituatie zich daarvoor leent. Denk vooruit zodat u snel kunt reageren. Op www.varendoejesamen.nl is een speciale folder over het blauwe bord te vinden.

5. Vaart minderen

Zorg dat andere schepen geen last hebben van uw hek- en boeggolven. Minder vaart om een groot schip sneller te laten passeren.

6. Marifoon

Als u een marifoon heeft, bent u verplicht om die uit te luisteren. Vaar daarom met de marifoon aan (kanaal 10) en gebruik deze om gevaarlijke situaties te voorkomen. In marifoonblokgebieden, zoals bij verkeersposten, sluisen en bruggen, gelden de aangewezen marifoonkanalen.

7. Attentiesein bij gevaar

Wijs andere schepen op gevaar door een lange stoot op de hoorn te geven.

8. Geef beroepsvaart de ruimte

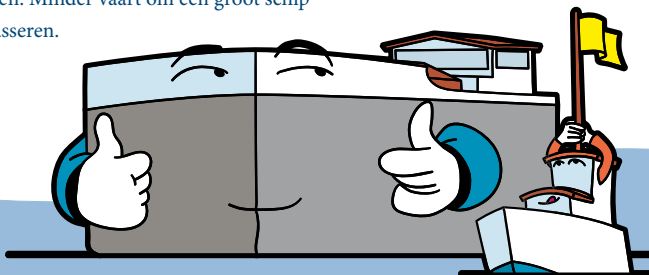
Vaar zoveel mogelijk langs de stuurboordwal en blijf uit de buurt van de beroepsvaart. Geef beroepsvaart vooral de ruimte bij bochten en havens!

9. Zien en gezien worden

Wees altijd goed zichtbaar en zorg dat u vrij om u heen kunt kijken en de geluidssignalen van andere vaartuigen goed kunt horen.

10. Vlot en veilig in de sluis

Zorg dat u in een sluis aan bakboord en stuurboord kunt afmeren. Plaats stootkussens en voldoende landvasten aan weerszijden van uw vaartuig, voordat u een sluis in vaart. Sluit goed aan en leg aan bij een trap, als dat kan.

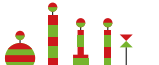

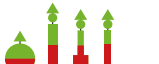

Zien en gezien worden

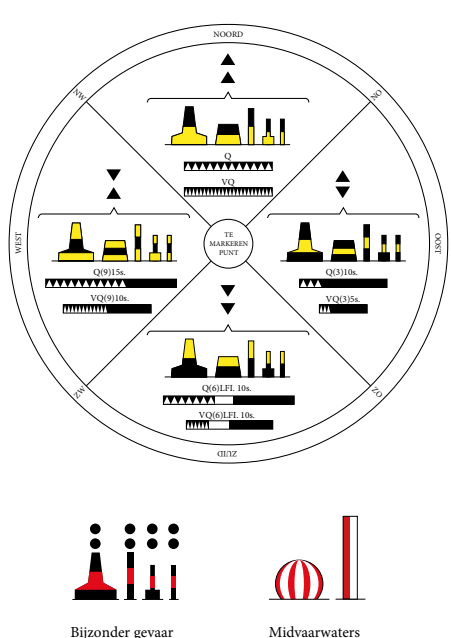
Dit zeggen de verkeerstekens

	In-, uit- of doorvaren verboden		Verboden hinderlijke waterbeweging te veroorzaken		Verplichting de vaarsnelheid te beperken, zoals aangegeven in km/u.
	Verboden ligplaats te nemen (ankeren en meren) aan de kant waar het bord staat		Verboden buiten de aangegeven begrenzing te varen		Toestemming om ligplaats te nemen (ankeren en meren) aan de kant waar het bord staat
	Verboden ligplaats te nemen (ankeren en meren) binnen de in meters aangegeven breedte, gerekend vanaf het bord		Verboden voor kleine schepen		Einde van een beperking of een verbod/gebod geldend voor één richting
	Verboden te ankeren		Verplichting vóór het bord stil te houden onder bepaalde omstandigheden		Marifoonkanaal voor nautische informatie, bijvoorbeeld: kanaal 18
	Verboden te meren		Verplichting gebruik te maken van marifoon		Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater ten opzichte van het vaarwater dat daarin uitmondt
	Verboden te keren		Verplichting niet het hoofdvaarwater op te varen of over te steken, indien daardoor schepen op het hoofdvaarwater worden genoodzaakt hun koers of snelheid te wijzigen (B.9)		Toestemming om ligplaats te nemen (ankeren en meren) met schepen langsijde van elkaar. Het cijfer geeft het maximum aantal weer

Betonning binnenwateren en meren

	Hoofdbetonning, rechteroever (even nummers), open prikken
	Hoofdbetonning, linkeroever (oneven nummers), dichtgebonden prikken
	Recreatiebetonning of obstakelbetonning in RPR-wateren, rechteroever, open prikken
	Recreatiebetonning of obstakelbetonning in RPR-wateren, linkeroever, dichtgebonden prikken
	Splitsingston gelijke vaarwaters
	Splitsingston hoofdvaarwater links
	Splitsingston hoofdvaarwater rechts
	Markering gevaarlijke punten en obstakels

Betonning zee(gaten)

De scheepvaartreglementen in Nederland

- Binnenvaartpolitiereglement
- Rijnvaartpolitiereglement
- Scheepvaartreglement Westerschelde
- Scheepvaartreglement Kanaal Gent-Terneuzen
- Scheepvaartreglement Eems-Dollard
- Scheepvaartreglement Gemeenschappelijke Maas

Varen doe je samen is een initiatief van Rijkswaterstaat, de Provincies, Havenbedrijf Rotterdam, Groningen Seaports, Haven Amsterdam, Koninklijke Schuttevaer, ANWB, Watersportverbond, HISWA en SRN. De doelstelling is om de veiligheid op het water te vergroten. Vooral op de wateren waar beroepsvaart en recreatievaart samen varen.

Vragen? Kijk op www.varendoejesamen.nl of bel Rijkswaterstaat op 0800-8002.

